

Върховният административен съд /ВАС/, състав на второ отделение, като взе предвид становищата на страните и извърши проверка на обжалваното решение на наведеното касационно основание съгласно разпоредбата на чл. 218, ал. 1 от АПК и след служебна проверка за валидността, допустимостта и съответствието на решението с материалния закон по реда на чл. 218, ал. 2 от АПК, приема следното:

Касационната жалба е процесуално допустима, като подадена от надлежна страна, за която съдебният акт е неблагоприятен и в срока по чл. 211, ал. 1 от АПК.

Разгледана по същество, жалбата е неоснователна.

Производството пред административния съд е образувано по жалба, подадена от ПГЕ „Александър Ст. Попов“ срещу разрешение за строеж № 230 от 15.08.2023 г., издадено от главния архитект на Община Велико Търново, с което е разрешено на „Електроразпределение Север“ АД - възложител, Община Велико Търново - собственик на имот с идентификатор 10447.502.111 и имот с идентификатор 10447.502.99 /УПИ IX от кв. 237/, на „Конекс“ ЕООД - собственик на имот с идентификатор 10447.502.114 /УПИ VII/ и на Министерството на образованието и науката - собственик на имот с идентификатор 10447.502.107 /УПИ II в кв. 237/, стопанисван от ПГЕ, извършването на строеж III категория: „Външно кабелно електрозахранване 1 kV на многофункционални сгради за търговия и услуги“, Етап I - Сграда А - Търговия и офиси и Етап II - Сграда Б - Хотел две звезди. Съгласно разрешението за строеж трасето е от ТП „Радиотехникум“, вграден в сградата на Техникум по електроника /сграда с идентификатор 10447.502.107.2 в УПИ II, кв. 237/, преминава през имот с идентификатор 10447.502.107, продължава в съседния УПИ IX от кв. 237 /имот с идентификатор 10447.502.111 до сграда с идентификатор 10447.502.112.1, достигайки до [улица]/имот с идентификатор 10447.502.99/, монтиране на кабелен шкаф и ел. табло на северната фасада на сграда в УПИ VII, кв. 237 /имот с идентификатор 10447.502.114/.

За да отхвърли жалбата срещу оспореното разрешение за строеж първоинстанционният съд е приел, че актът е издаден от компетентен орган, в предвидената от закона форма, при липса на допуснати съществени нарушения на административно-производствените правила и в съответствие с приложимите материално-правни норми. Прието е от съда за безспорно, че съществуващите в имота на жалбоподателя енергийни обекти - трафопост и съществуващи подземни кабели от него, по смисъла на § 1, т. 23 от ЗЕ, са изградени преди 1991г. при действието на ЗЕ от 1975г. /отм./ и преди влизане в сила на Закона за енергетиката и енергийната ефективност /ЗЕЕЕ, отм./, поради и което същите представляват съществуващ /заварен/ енергиен обект, за който сервитутното право възниква по силата на закона - ЗЕЕЕ /отм./, и предвид нормата на § 7 от ПЗР на ЗЕЕЕ /отм./ не се дължи заплащане на обезщетения на собствениците на имоти, върху които съществуват сервитутни зони по смисъла на чл. 60, ал. 2, т. 1 от ЗЕЕЕ /отм./ към момента на влизане в сила на закона. Позовавайки се на чл. 13, ал. 1 от Наредба № 16 от 09.04.2004 г. за сервитутите на енергийните обекти /Наредба № 16/2004 г./, съдът приема, че не съществува задължение за ново учредяване на сервитут по реда на чл. 64 от ЗЕ или право на прокарване и преминаване в полза на енергийните предприятия, за да се изгради нова тръбна мрежа и положи кабел, когато тя попада в съществуващ сервитут. Според съда в случая е налице хипотезата на § 26, ал. 1 от ПЗР на ЗЕ, съгласно която възникналите по силата на отменения ЗЕЕЕ сервитутни права в полза на енергийните предприятия за съществуващи към влизането в сила на този закон енергийни обекти запазват действието си, както и намира приложение разпоредбата на чл. 5, ал. 2 от Наредба № 16/2004 г. Административният съд приема, че в случая е налице специална нормативна уредба, поради което разпоредбите на чл. 193 от ЗУТ не намират приложение, предвид на установеното, че трасето на кабелната линия в инвестиционния проект, неразделна част от разрешението за строеж, е предвидено да премине по трасето на съществуваща кабелна линия, попадаща в сервитутната зона. Сервитутите регламентирани в специалния ЗЕ се отличават от тези по чл. 192 и чл. 193 от ЗУТ, тъй като първите съществуват в полза на енергийните предприятия, а не обслужват ползването на господстващ имот, а също така възникват по силата на закона, а не се учредяват с административен акт или подписването на договор между собствениците на два имота. Според съда предвижданията за полагането на кабели по разрешението за строеж отговарят напълно и на изискването на раздел IX - полагане на кабели в земя от Наредба № 3 от 09.06.2004г. за устройство на електрическите уредби и електропроводните линии /Наредба № 3/2004 г./ . Съдът е обосновал и извод, че от събраните по делото доказателства не се установява, че изграждането на външно кабелно електрозахранване чрез полагане на преносните съоръжения, както са описани в ободрения технически инвестиционен проект водят до влошаване условията за ползване на имота, стопанисван от ПГЕ, за да е необходимо издаване на визираното в разпоредбата разрешение.

Решението е валидно, допустимо и правилно.

Настоящият тричленен състав на ВАС, второ отделение, напълно възприема и споделя изводите, направени в мотивите на решението. При напълно изяснена и подробно описана фактическа обстановка съдът е обсъдил всички доводи, които са били релевантни за постановяването на решение по подадената жалба, като правилно е приел, че не са налице отменителни основания по чл. 146 от АПК, обосноваващи извод за незаконосъобразност на процесното разрешение за строеж.

Правилно първоинстанционният съд приема, че процесното разрешение за строеж е издадено от компетентен орган - главен архитект на Община Велико Търново, и в изискуемата форма с

посочване на необходимите реквизити, както и при спазване разпоредбата на чл. 148, ал. 5, изр. първо от ЗУТ. Заключение на първоинстанционния съд, че при издаване на разрешението за строеж не са допуснати съществени нарушения на административно-производствените правила също се споделят от настоящия състав. Обстоятелството, че жалбоподателят не е уведомен за образуването административно производство и не участва в него не е основание за отмяна на разрешението за строеж, тъй като оспорващият има възможност да защита правата си, като изрази становище, направи възражения за законосъобразността на административния акт и ангажира доказателства в хода на съдебното производство. Неоснователно се явява и възражението на касационния жалбоподател за допуснатото нарушение при издаване на процесното разрешение за строеж, поради издаването му без жалбоподателят да е подал заявление. В тази връзка следва да се има предвид, че в съответствие с чл. 148, ал. 4 от ЗУТ разрешение за строеж се издава по заявление на лице, имащо качеството на възложител, както безспорно се явява в случая „Електроразпределение Север“ АД. Доколкото административното производство е иницирано от субект, който е възложител по смисъла на чл. 161, ал. 1 от ЗУТ, то обстоятелството, че това производство не е иницирано лично от жалбоподателя не обосновава извод за допуснато съществено процесуално нарушение на административно-производствените правила. Не е налице и соченото от касационния жалбоподател нарушение на административно-производствените правила, изразяващо се в подаване на заявлението за издаване на разрешението за строеж девет дни след одобряване на инвестиционните проекти, доколкото видно от приложената по делото административна преписка възложителят „Електроразпределение Север“ АД е подал заявлението си на 25.07.2023 г. /рег. № 53-1740-44/, а проектите са одобрени на 31.07.2023 г.

Правилен е и извода на първоинстанционния съд, че процесното разрешение за строеж е издадено и в съответствие с приложимите материално-правни норми, като изложените от него мотиви се споделят изцяло от настоящата съдебна инстанция по реда на чл. 221, ал. 2, изр. второ, предл. второ от АПК. От приетите по делото писмени доказателства - акт за държавна собственост № 5827/22.02.1994 г. и представени счетоводни извлечения, безспорно се установява, че в имота на касационния жалбоподател е изграден трафопост преди влизане в сила на ЗЕЕЕ /отм./. Видно от заключението на вещото лице по приетата съдебно-техническа експертиза, трасето, описано в проектната документация към процесното разрешение за строеж и преминаващо през имота на жалбоподателя, съвпада с трасето на съществуваща кабелни линии СрН и НН на вече изградени енергийни обекти от техническата инфраструктура. При така установеното по делото правилно е заключението на решаващия съд, че предвидените за извършване строително-монтажни работи по оспореното разрешение за строеж се изразяват в полагане на захранващ кабел, който преминава през имота на жалбоподателя по съществуваща сервитутна ивица по трасето на съществуващ кабелен електропровод. Както и правилно приема съдът, за съществуващите енергийни обекти сервитутното право възниква по силата на ЗЕЕЕ /отм./ - ex lege, доколкото разпоредбата на чл. 60, ал. 2, т. 1 от ЗЕЕЕ /отм./ изрично предвижда, че сервитутното право възниква за съществуващите енергийни обекти - по силата на този закон. По същия начин и нормата на § 26, ал. 1 от ПЗР на ЗЕ регламентира, че възникналите по силата на отменения ЗЕЕЕ сервитутни права в полза на енергийните предприятия за съществуващите към влизането в сила на този закон енергийни обекти запазват действието си. В тази връзка следва да се има предвид, че доколкото по делото се установява, че в случая се касае за съществуващ енергиен обект, за който вече е породено сервитутно право и обектът на разрешението за строеж, в частта по отношение имотът на жалбоподателя, попада в трасето на възникнала сервитутна зона, то и не е необходимо съгласие от собственика на имота, през който преминава кабелната мрежа. В този случай, обратно на изложеното от касатора в касационната жалба, се явява и неприложим редът по чл. 193 от ЗУТ.

При постановяване на съдебното решение не са допуснати съществени нарушения на съдопроизводствените правила. Решението е постановено след изясняване на спора от фактическа страна и при цялостна преценка на събраните по делото доказателства. Доводите и възраженията на страните са разгледани от съда, а приетата по делото съдебно-техническа експертиза е обсъдена заедно с останалите доказателства. В тази връзка е неоснователно възражението на касатора за допуснато от съда съществено нарушение на съдопроизводствените правила, поради позоваване на съдебно-технически експертизи, приети по адм. дело № 745/2022 г. по описа на Административен съд - Велико Търново, без вещите лица да са потвърдили тези експертизи в настоящото производство. Посочването на констатациите на вещите лица по приетите съдебно-технически експертизи по адм. дело № 745/2022 г., писмените доказателства по което са приобщени по адм. дело № 589/2023 г. не обосновава извод за допуснато нарушение от съда, доколкото съдът в мотивите си изцяло се е позовал на приетата по адм. дело № 589/2023 г. съдебно-техническа експертиза, обсъждайки я заедно с останалите приети по делото писмени доказателства, между които са и заключенията на вещите лица по адм. дело № 745/2022 г. Съдебният акт е и с предвиденото в чл. 172а от АПК съдържание, като в него са изложени мотиви, обосноваващи изводите на съда по съществото на спора.

Предвид изложеното настоящата инстанция приема, че решението на Административен съд - Велико Търново е правилно и не са налице сочените от касатора основания за неговата отмяна, поради което ще следва да бъде оставено в сила.

Предвид изхода на спора искането на ответника главен архитект на Община Велико Търново за присъждане на съдебни разноски като основателно и доказано следва да бъде уважено за сумата в размер на 1000 лева, представляваща реално изплатено адвокатско възнаграждение, съгласно приложен договор за правна защита и съдействие и вносна бележка. В полза на ответника „Електроразпределение Север“ АД следва също така да бъде присъдено заявеното в срок юрисконсултско възнаграждение за настоящата съдебна инстанция, което следва да бъде определено в размер на 100 лева, съгласно чл. 143, ал. 3 от АПК, във връзка с чл. 37, ал. 1 от Закона за правната помощ и чл. 25а, ал. 3 от Наредба за заплащане на правната помощ.

Воден от изложеното и на основание чл. 221, ал. 2, предл. първо от АПК, Върховният административен съд, второ отделение,

РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА Решение № 1299 от 15.04.2024 г., постановено по адм. дело № 589/2023 г. по описа на Административен съд - Велико Търново.

ОСЪЖДА Професионална гимназия по електроника „Александър Ст. Попов“, гр. Велико Търново, Булстат: [номер], да заплати на Община Велико Търново сумата в размер на 1000 /хиляда/ лева, представляваща разноски пред касационната инстанция.

ОСЪЖДА Професионална гимназия по електроника „Александър Ст. Попов“, гр. Велико Търново, Булстат: [номер], да заплати на „Електроразпределение Север“ АД, с ЕИК 104518621, сумата в размер на 100 /сто/ лева, представляваща юрисконсултско възнаграждение.

Решението е окончателно.

Вярно с оригинала,

ПРЕДСЕДАТЕЛ: /п/ ГАЛИНА СОЛАКОВА

секретар:

ЧЛЕНОВЕ: /п/ МАРИЕТА МИЛЕВА

/п/ БРАНИМИРА МИТУШЕВА